

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული

საანგარიშგებო წლისთვის

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	8
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	9
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.....	10

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	11
2. მომზადების საფუძვლები.....	11
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	15
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	21
5. ძირითადი საშუალებები.....	22
6. მარაგები	23
7. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.....	23
8. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	23
9. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	23
10. შემოსავალი.....	24
11. გაწეული მომსახურების თვითღირებულება	24
12. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	24
13. პირობითი ვალდებულებები და აქტივები.....	25
14. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	26
15. კაპიტალის მართვა	28
16. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	29
17. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	30

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს ავიაკომპანია თუშეთის დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს ავიაკომპანია თუშეთის (შემდგომში - კომპანია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას, ყველა მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძველში მოცემული საკითხების ეფექტის გარდა, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ კომპანიის აუდიტორებად დავინიშნეთ 2017 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ, შესაბამისად, ვერ დავაკვირდით წლის დასაწყისში და წლის ბოლოს ჩატარებულ მარაგების ინვენტარიზაციას. ჩვენ ალტერნატიული პროცედურებითაც ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულებები 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის არსებული მარაგების რაოდენობრივ სისწორესა და მდგომარეობაზე, რაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული იყო შესაბამისად 429,137 ლარისა და 376,778 ლარის ღირებულებებით. შედეგად, ვერ განვსაზღვრეთ, აუცილებელი იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა აღრიცხულ ან აღურიცხავ მარაგებთან დაკავშირებით, აგრეთვე სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ელემენტებში.

ჩვენ ვერ დავაკვირდით საზღვარგარეთ ბაზირებული ვერტმფრენების, სათადარიგო ძრავებისა და სხვა კომპონენტების ინვენტარიზაციას. ჩვენ ალტერნატიული პროცედურებითაც ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულებები 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის არსებული ძირითადი საშუალებების რაოდენობის სისწორესა და მდგომარეობაზე, რაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული იყო შესაბამისად 8,349,471 ლარისა და 9,055,360 ლარის ღირებულებებით. შედეგად, ვერ განვსაზღვრეთ, აუცილებელი იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა აღრიცხულ ან აღურიცხავ ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებით, აგრეთვე სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ელემენტებში.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითად საშუალებებში იდენტიფიცირდება დაუმთავრებელი მშენებლობის გაუფასურების ნიშნები. კომპანიას არ აქვს ჩატარებული აღნიშნული აქტივის გაუფასურებაზე ტესტირება. ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულების მოპოვება დაუმთავრებელი მშენებლობის საბალანსო ღირებულებაზე, რომელიც 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია 460,008 ლარის ოდენობით. შედეგად, ვერ განვსაზღვრეთ, აუცილებელი იყო თუ არა რაიმე კორექტირების შეტანა ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებით, აგრეთვე სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ელემენტებში.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი პირობითი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა აზიზი

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-2 მნიშვნელზე, რომელშიც აღწერილია, რომ ძირითად კლიენტთან არსებული კონტრაქტი არის მოკლევადიანი და ყოველთვიურად განახლებადი. მოცემული ფაქტი, რომ კომპანიის შემოსავლის უდიდესი ნაწილის გენერირება ხდება აღნიშნული კლიენტის მომსახურებიდან, მიუთითებს არსებითი განუსაზღვრელობის არსებობაზე, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს ბადებს კომპანიის უნართან დაკავშირებით, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე დასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვემდებარებოდეს დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაა დეკლარირებული იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობებები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს კომპანია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვიპოვებთ საკმარის აუდიტორულ მტკიცებულებას კომპანიის ფინანსურ ინფორმაციასა და საჭიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილი პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის ამ დასკვნაში მოცემულ აუდიტის შედეგებზე პასუხისმგებელია გარიგების პარტნიორი:

ივანე ჟუჟუნაშვილი

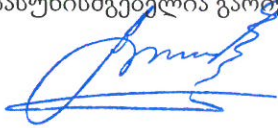
შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

28 სექტემბერი, 2018

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილი პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის ამ დასკვნაში მოცემულ აუდიტის შედეგებზე პასუხისმგებელია გარდამავალი პარტნიორი:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

28 სექტემბერი, 2018

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	15,612,307	13,019,298
არამატერიალური აქტივები		592	673
სულ გრძელვადიანი აქტივები		15,612,899	13,019,971
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	6	429,137	376,778
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7	453,729	1,455,193
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		72,840	255,001
ფული და ფულის ექვივალენტები	8	1,675,014	1,170,725
სულ მიმდინარე აქტივები		2,630,720	3,257,697
სულ აქტივები		18,243,619	16,277,668
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		2,000	2,000
გაუნაწილებელი მოგება		17,410,467	15,950,228
სულ კაპიტალი		17,412,467	15,952,228
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9	831,152	325,440
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		831,152	325,440
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		18,243,619	16,277,668

ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2018 წლის 28 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი _____ კონსტანტინე დავითიძე

მთავარი ბუღალტერი _____ ბესიკ ბენდელიანი

11-30 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

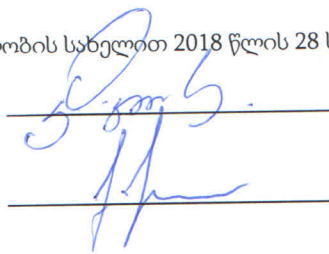
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	15,612,307	13,019,298
არამატერიალური აქტივები		592	673
სულ გრძელვადიანი აქტივები		15,612,899	13,019,971
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	6	429,137	376,778
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7	453,729	1,455,193
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		72,840	255,001
ფული და ფულის ექვივალენტები	8	1,675,014	1,170,725
სულ მიმდინარე აქტივები		2,630,720	3,257,697
სულ აქტივები		18,243,619	16,277,668
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		2,000	2,000
გაუნაწილებელი მოგება		17,410,467	15,950,228
სულ კაპიტალი		17,412,467	15,952,228
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9	831,152	325,440
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		831,152	325,440
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		18,243,619	16,277,668

ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2018 წლის 28 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

კონსტანტინე დავითიძე

მთავარი ბუღალტერი

ბესიკ ბენდელიანი

11-30 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
შემოსავალი	10	10,388,150	8,735,275
გაწეული მომსახურების თვითღირებულება	11	(7,763,862)	(7,805,273)
საერთო მოგება		2,624,288	930,002
სხვა შემოსავალი		14,228	11,949
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	12	(1,261,402)	(1,481,096)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)		1,377,114	(539,145)
კურსთაშორის სხვაობით წარმოშობილი წმინდა მოგება/(ზარალი)		83,125	(6,506)
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		1,460,239	(545,651)
მოგების გადასახადის სარგებელი		-	1,546,411
მთლიანი სრული მოგება		1,460,239	1,000,760

11-30 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
2015 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,000	14,949,468	14,951,468
წლის მთლიანი სრული მოგება	-	1,000,760	1,000,760
2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,000	15,950,228	15,952,228
წლის მთლიანი სრული მოგება	-	1,460,239	1,460,239
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,000	17,410,467	17,412,467

11-30 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან მოგება დაბეგვრამდე		1,460,239	(545,651)
კორექტირებები:			
ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	12, 14	2,587,016	2,576,886
ჩამოწერილი ძირითადი საშუალებები		-	254,609
საკუროსო სხვაობით წარმოშობილი წმინდა მოგება		(83,125)	6,506
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავ კაპიტალში ცვლილებამდე		3,964,130	2,292,350
ცვლილება საკუთარ კაპიტალში:			
მარაგების შემცირება/(ზრდა)		(52,359)	214,210
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების შემცირება/(ზრდა)		977,334	(682,739)
წინასწარ გადახდილი გადასახადების შემცირება/(ზრდა)		182,161	(260,846)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა		610,732	170,234
ფულადი ნაკადების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან		5,681,998	1,733,209
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	5	(5,179,944)	(1,747,200)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(5,179,944)	(1,747,200)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
		-	-
წმინდა ზრდა/(შემცირება) ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		502,054	(13,991)
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის დასაწყისში		1,170,725	1,177,147
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		2,235	7,569
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის ბოლოს		1,675,014	1,170,725

11-30 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს ავიაკომპანია თუშეთი არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შემდგომში - კომპანია), რომელიც დაარსდა 1999 წელს. კომპანია დარეგისტრირებულია თბილისში, საგადასახადო დეპარტამენტის ოფისში შემდეგი საიდენტიფიკაციო კოდით 208193925.

კომპანია ძირითადი საოპერაციო საქმიანობის მიზნებისთვის ფლობს სამ ვერტმფრენს და ახორციელებს ფრენებს როგორც ადგილობრივი, ისე საერთაშორისო კლიენტებისთვის. კომპანიას გადაჰყავს მგზავრები და ახორციელებს ტვირთის ტრანსპორტირებას.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მფლობელები არიან:

მფლობელები	წილი %
შპს ალპინ ტრაველი	20%
შპს ე.ს გუდაური	20%
შპს ავიასაწვავსერვისი	20%
ზაური ქორთოშიძე	10%
შამილ ქორთოშიძე	10%
დავით აბალოძე	10%
ვახტანგ მიქელაძე	5%
ტარას ნიჟარაძე	5%

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ ჰყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

კომპანიის იურიდიული მისამართია საქართველო, ქ. თბილისის ხვედელიანის ქუჩა 1.

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

კომპანია აღრიცხვას აწარმოებს საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით და ფინანსურ ანგარიშგებებს ამზადებს ქართულ ლარში ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში თანხები წარდგენილია დამრგვალების გარეშე, თუ სხვაგვარად არაა მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, კომპანიის ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-4 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია კომპანიის ფუნქციონირების უწყვეტობის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. როგორც მე-10 შენიშვნაშია მოცემული, ძირითად მომხმარებელთან არსებული კონტრაქტი არის მოკლევადიანი და ყოველთვიურად განახლებადი. აღნიშნული მიუთითებს არსებითი განუსაზღვრელობის არსებობაზე, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს ბადებს კომპანიის უნართან დაკავშირებით, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. კომპანიის ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანია აკმაყოფილებს კლიენტთა მოთხოვნებს და არ არის კონტრაქტის დასრულების საშიშროება პროგნოზირებად მომავალში.

ცვლილებები სააღივცხო პოლიტიკაში

ა) 2017 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

არც ერთ ახალ სტანდარტს, ინტერპრეტაციას ან შესწორებას, რომელიც ეფუძნება 2017 წლის 1 იანვრიდან არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ახალ სტანდარტებს, ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც ჯერ არის ძალაში შესული და კომპანიას არ დაუწერგავს ნაადრევად ექნებათ ან შეიძლება ჰქონდეთ გავლენა კომპანიის მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ეს სტანდარტებია:

- ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან.
- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები
- ფასს 16 - იჯარა

ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან. 2014 წლის მაისში გამოიცა ფასს 15, რომელიც მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩაანაცვლებს შემოსავლის აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის ბასს 18 – შემოსავლები, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის ამოსავალი პრინციპი იმაში მდგომარეობს, რომ პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გთავაზობს ერთ, პრინციპზე დაფუძნებულ, ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც კლიენტებთან გაფორმებულ ყველა კონტრაქტზე ვრცელდება:

- კლიენტთან კონტრაქტის იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, საწარმო შემოსავალს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე “კონტროლი” კლიენტს გადაეცემა. უფრო დირექტიული ხასიათის ინსტრუქცია დაემატა ისეთ თემებს, როგორებიცაა, მაგალითად, შემოსავლის აღიარების მომენტი, ცვლადი ანაზღაურების აღრიცხვა, კონტრაქტის შესრულებისა და მიღების ხარჯები და სხვა მსგავსი ასპექტები. ასევე შემოდიხ შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

სტანდარტი სავალდებულოდ ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს. დასაშვებია მისი ვადამდე ადრე გამოყენებაც. ფასს 15-ის გამოყენების შერჩეული მიდგომის გათვალისწინებით, სტანდარტზე გადასვლისას შესაძლებელია, სხვადასხვა მოთხოვნა ანგარიშგების მომზადებისას ერთდროულად კი არ იქნეს გათვალისწინებული, არამედ სხვადასხვა დროს.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ფას 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები. 2009 წლის ნოემბერში გამოქვეყნებული ფას 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2010 წლის ოქტომბერში ფას 9-ში შევიდა შესწორება, რომელიც ითვალისწინებს მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციის, გაზომვისა და აღიარების გაუქმების თვალსაზრისით. 2013 წლის ნოემბერში კი მას დამატა ახალი მოთხოვნა ჰეჯირების ზოგად აღრიცხვასთან დაკავშირებით. 2014 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა ფას 9-ის საბოლოო ვერსია. იგი მთლიანობაში მოიცავს ფინანსური აქტივების გაუფასურების მოთხოვნებსა და მცირე შესწორებებს, რომლებიც ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის მოთხოვნებს ეხება. ფას 9 მიზნად ისახავს ჩანაცვლოს ბასს 39 – ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაზომვა.

ფას 9-ის ძირითადი მოთხოვნები:

- **ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და გაზომვა.** ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება იმ ბიზნეს-მოდელის მიხედვით, რომელშიც ხდება მათი ფლობა და საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლების გათვალისწინებით. კერძოდ, სავალო ინსტრუმენტები, რომლებსაც პირი ფლობის ისეთი ბიზნეს მოდელით, რომლის მიზანი საკონტრაქტო ფულადი სახსრების შეკრებაა და რომელთა საკონტრაქტო ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისაა და მის დარჩენილ ნაწილზე დარიცხულ პროცენტს მოიცავს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაიზომოს ამორტიზებული ღირებულებით. ფას 9-ის 2014 წლის რედაქციაში შემოტანილია სავალო ინსტრუმენტების აღრიცხვის ახალი კატეგორია “რეალური ღირებულება სხვა სრული შემოსავალში”. აღნიშნული ეხება სავალო ინსტრუმენტებს, რომლებიც მოქცეულია ისეთ ბიზნეს-მოდელში, რომლის მიზანი მიიღწევა საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების შეგროვებითა და ფინანსური აქტივების გაყიდვით. აღნიშნულ სავალო ინსტრუმენტებში გათვალისწინებული უნდა იყოს ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები, რომლებიც კონკრეტულ დღეს წარმოშობს ისეთი ფულადი სახსრების მოძრაობას, რაც ძირითადი თანხის გადახდებსაც წარმოადგენს და დარჩენილი თანხის პროცენტის გადახდებსაც. ამგვარი სავალო ინსტრუმენტები, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, იზომება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლებში. ყველა სხვა სავალო და წილობრივი ინსტრუმენტები იზომება რეალური ღირებულებით. გარდა ამისა, ფას 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის (არა სავაჭროდ განკუთვნილისა) რეალური ღირებულების რეტროსპექტიული ცვლილებები და მოგება-ზარალში მხოლოდ დივიდენდური შემოსავლები ასახოს.
- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და გაზომვა.** ფინანსური ვალდებულებები ბასს 39-ის მოთხოვნების მსგავსად კლასიფიცირდება. თუმცა, არსებობს განსხვავება მეწარმე პირის საკრედიტო რისკის გაზომვის მოთხოვნებში. ფას 9 ითხოვს, რომ ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული რეალური ღირებულების ცვლილების ოდენობა წარმოდგენილი იქნეს სხვა სრულ შემოსავლებში, თუ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგების აღიარება სხვა სრულ შემოსავლებში საბუღალტრო შეუსაბამობას შექმნის ან გაზრდის მას მოგება-ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკით გამოწვეული რეალური ღირებულების ცვლილება შემდგომში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება.
- **ჰეჯირების აღრიცხვა.** შემოტანილია ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი მოდელი, რომელიც უფრო კარგად შეესაბამება ფინანსური და არაფინანსური რისკის პოზიციების ჰეჯირებისას მეწარმის რისკის მართვის ზომების ხასიათისას. ფას 9 მეწარმეებს სთავაზობს უფრო მოქნილ მიდგომას ინსტრუმენტების სახეობათა რიგს, რომლებიც კლასიფიცირდება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად და არასაფინანსო ერთეულების რისკის კომპონენტების ისეთი ტიპების რაოდენობად, რომლებიც შეიძლება ჰეჯირების აღრიცხვისთვის გამოვიყენოთ. გარდა ამისა, ეფექტურობის ტესტი გაუქმდა და ჩანაცვლდა “ეკონომიკური ურთიერთობის” პრინციპით. ასევე აღარ არის საჭირო ჰეჯირების ეფექტურობის რეტროსპექტიული შეფასება. შემოტანილია განმარტების გაზრდილი მოთხოვნები მეწარმის რისკის მართვის ღონისძიებებთან დაკავშირებით.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

- **ალიარების შეწყვეტა.** ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ალიარების შეწყვეტის მოთხოვნები გადმოტანილია ბასს 39-დან.

სტანდარტი სავალდებულოდ ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს. დასაშვებია მისი ვადამდე ადრე დანერგვაც. ფასს 9-ის გამოყენების შერჩეული მიდგომის გათვალისწინებით, სტანდარტზე გადასვლისას შესაძლებელია, სხვადასხვა მოთხოვნა ანგარიშგების მომზადებისას ერთდროულად კი არ იქნეს გათვალისწინებული, არამედ სხვადასხვა დროს.

ფასს 16 - იჯარა. ფასს 16 - იჯარა ჩაანაცვლებს არსებული იჯარის აღრიცხვის შემდეგ მეთოდურ მითითებებს: ბასს 17 - ლიზინგი, ფასს 4 განვსაზღვროთ. შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას, იმკ 15 - საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება და იმკ 27 - გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას.

იგი აუქმებს მოიჯარეთათვის არსებულ დღევანდელ ორმაგ სააღრიცხვო პრინციპს, რომელიც განასხვავებს ბალანსზე აღრიცხულ ფინანსურ ლიზინგს და ბალანსზე აღურიცხავ საოპერაციო ლიზინგს. სანაცვლოდ, რჩება ერთი ბალანსზე აღრიცხვის მოდელი, რომელიც ჰგავს დღევანდელ ფინანსური ლიზინგის აღრიცხვის პრინციპს. იჯარით გამცემის აღრიცხვის პრინციპები არსებული პრაქტიკის შესაბამისი რჩება - ე.ი. იჯარით გამცემი განაგრძობს ლიზინგის კლასიფიკაციას ფინანსურ და საოპერაციო იჯარებად.

ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, თუ ამავდროულად მიღებული იქნება ფასს 15 შემოსავალი მომხმარებელთან არსებული კონტრაქტებიდან. კომპანია არ გეგმავს ამ სტანდარტის ადრე დანერგვას.

ჯერ კიდევ ფასდება ახალი სტანდარტების, ფასს 15-ის, ფასს 9-ის და ფასს 16-ის ეფექტი, რადგან მათ შეიძლება ჰქონდეთ მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენება ხორციელდება უწყვეტად ყველა წლისთვის, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ინსტრუმენტები

(ა) ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები ბასს 39-ის მიხედვით კლასიფიცირდება, როგორც რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებასა ან ზარალში, სესხები და მოთხოვნები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, ან გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები. კომპანია განსაზღვრავს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას.

რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებასა ან ზარალში

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება, როგორც რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებასა ან ზარალში, როდესაც ფინანსური აქტივი გამიზნულია სავაჭროდ ან არის განსაზღვრული, როგორც რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი. ისინი აღიარებულია რეალური ღირებულებით დაკორექტირებული ხელახალი შეფასების დროს წარმოქმნილი ნებისმიერი შემოსავალით ან ზარალით, რომლებიც აღიარდება მოგება-ზარალში.

კომპანიას არ გააჩნია ვაჭრობისათვის გამიზნული აქტივები და არც ნებაყოფლობით აქვს კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივები, როგორც რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებასა ან ზარალში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან გასაზღვრადი გადასახდელებითა და ფიქსირებული დაფარვის ვადებით კლასიფიცირებულია, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მისი დაფარვის ვადამდე შენარჩუნების სურვილი და შესაძლებლობა. კომპანიას არ გააჩნია დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები.

სესხები და მოთხოვნები

ეს აქტივები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადასახდელებით, რომელთა ფასი არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. მათი თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით იმ ტრანზაქციის დანახარჯების ჩათვლით, რომელიც პირდაპირაა დაკავშირებული მის შემენასა ან გაცემასთან, ხოლო შემდგომ აღიარებულია გაუფასურების რეზერვით შემცირებული ამორტიზებადი ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ შედის ზემოთ ჩამოთვლილ კატეგორიებში, კლასიფიცირდება, როგორც გასაყიდად გამიზნული და მოიცავს კომპანიის სტრატეგიულ ინვესტიციებს არაშვილობილ საწარმოებში, ასოციაციებსა ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებში, ასევე კორპორაციულ ობლიგაციებში. ისინი შეფასებულია რეალური ღირებულებით, ხოლო ცვლილებები რეალურ ღირებულებაში ჩვეულებრივ აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და აკუმულირდება გასაყიდად არსებულ რეზერვში. თუ არსებობს გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი შემცირება (რაც გაუფასურების ობიექტურ მტკიცებულებას წარმოადგენს), გაუფასურების მთლიანი ღირებულება, სხვა სრული შემოსავალში უკვე აღიარებული ნებისმიერი ოდენობის ჩათვლით, აღიარდება მოგება-ზარალში.

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივების შესყიდვები და გაყიდვები აღიარდება შემენის თარიღისათვის, ვაჭრობისა და შესყიდვის თარიღებს შორის. რეალური ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება აღიარდება გასაყიდად გამიზნული აქტივების რეზერვებში. გაყიდვისას სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული კუმულაციური შემოსავალი ან ზარალი რეკლასიფიცირებულია გასაყიდად არსებული რეზერვებიდან მოგება-ზარალში. კომპანიას არ აქვს აქტივები კლასიფიცირებული, როგორც გასაყიდად გამიზნული.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას მაშინ, როდესაც: (ა) ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის; ან (ბ) იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას, ან შედის ისეთ გარიგებაში, როდესაც: (i) აქტივის გასვლასთან ერთად ხდება ყველა არსებითი რისკისა და სარგებლის კომპანიიდან გასვლა; ან (ii) კომპანია არ გადასცემს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებით რისკსა და სარგებელს, მაგრამ ასევე არ ინარჩუნებს კონტროლს ამ აქტივზე. კონტროლის შენარჩუნება ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაგენტს არ აქვს უფლება, გაყიდოს აქტივი მესამე არადაკავშირებულ მხარეზე, გაყიდვასთან დაკავშირებული დამატებითი შეზღუდვების გათვალისწინების გარეშე.

(ბ) ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია როგორც კომპანიის მიმართ არსებული ვალდებულებები, მათ შორის მიღებული სესხები. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად შეფასებულია რეალური ღირებულებით, შემცირებული ტრანზაქციების ხარჯებით. ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის მიხედვით.

ეფექტური საპროცენტო მეთოდი წარმოადგენს ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და ასევე საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილებისათვის გამოყენებულ მეთოდს. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს მომავალში გადასახდელ ფულად სახსრებს ფინანსური ვალდებულების მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან (სადაც საჭიროა) მოკლევადიანი პერიოდის განმავლობაში, საწყისი აღიარების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად, ხოლო სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

(გ) გადახურვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები არის გადახურული და ნეტო თანხითაა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს კანონიერი უფლება, რომ გადაიფაროს აღიარებული თანხები და კომპანიას აქვს განზრახვა ზემოთხსენებული თანხები წარადგინოს ნეტო თანხით ან გაყიდოს აქტივი და დაიფაროს ვალდებულება ერთდროულად.

(დ) ფასს 13 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

კომპანიას არ გააჩნია რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, შესაბამისად, ისინი არაა წარმოდგენილი ფასს 13-ის მიხედვით რეალური ღირებულების იერარქიულად შეფასების პრინციპით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება - ძირითადი საშუალების ერთეულის საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით. თვითღირებულების კომპონენტები მოიცავს უშუალოდ დაკავშირებულ ხარჯებს და მომავალი ვალდებულებების სავარაუდო დღევანდელ ღირებულებას, ასევე შემენის მიმდინარე ფასს.

მოგება ან ზარალი რომელიც წარმოიშობა ძირითადი საშუალებების ან მისი ერთეულის აღიარების შეწყვეტიდან (გაყიდვის ღირებულებას გამოკლებული საბალანსო ღირებულება) აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავალში/სხვა ხარჯში.

შემდგომი დანახარჯები - შემდგომი დანახარჯები შედის აქტივის მიმდინარე ღირებულებაში ან აღიარდება ცალკე აქტივად, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ მაშინ, თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს აქტივთან დაკავშირებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს და აქტივის ღირებულების განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ. ჩანაცვლებული აქტივის საბალანსო რეზერვების აღიარება წყდება. შეკეთების და რემონტის ყველა სხვა ხარჯი აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ ფინანსურ პერიოდში, როცა ეს ხარჯები გაწეულ იქნა.

დაუმთავრებელი მშენებლობა - დაუმთავრებელი მშენებლობის დანახარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალებების შექმნისა და მშენებლობის ხარჯებს. დაუმთავრებელი მშენებლობის ღირებულებაში შეიყვანება მათი შექმნისთვის და მშენებლობისთვის გამოყენებული: მასალები, შრომის ანაზღაურება; იმ ძირითადი საშუალებების ცვეთა, რომელიც მონაწილეობას ღებულობს მათ შექმნაში და მშენებლობაში და ასევე სხვა სახის ზედნადები ხარჯები. დაუმთავრებელი მშენებლობა მაშინ შედის ექსპლუატაციაში და მაშინ იწყება ცვეთის დარიცხვა, როდესაც იგი მოყვანილია იმ კონდიციაში და მდგომარეობაში, რომ კომპანიას შეუძლია მისი გამოყენება დასახული მიზნისათვის.

ცვეთა - აქტივის ნარჩენი ღირებულება წარმოადგენს საანგარიშო თანხას, რომელიც შესაძლოა მოცემული დროისთვის მიიღოს კომპანიამ აქტივის რეალიზაციიდან, მინუს რეალიზაციის საორიენტაციო დანახარჯები, თუ აქტივი უკვე მოძველებულია და სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისთვის მოსალოდნელ მდგომარეობაში იმყოფება. აქტივის ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და რეგულირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ძირითადი საშუალებაზე ან მის ცალკეულ ერთეულზე ცვეთის დარიცხვა იწყება მაშინ, როდესაც შესაძლებელია მისი გამოყენება, ანუ როდესაც ის არის იმ ადგილას ან ისეთ სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანილი, რაც აუცილებელია მის გამოსაყენებლად. თუ ძირითადი საშუალება ერთხელ შევიდა ექსპლუატაციაში მას ცვეთა ერიცხება ბოლომდე, თუ არ მოხდა მისი გადატანა გასაყიდად გამიზნულად ფასს 5-ის “გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციების” შესაბამისად ან ძირითადი საშუალების აღიარების შეწყვეტისას.

მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების ნაწილს ცვეთა ერიცხება წრფივი ცვეთის მეთოდით, ძირითადი საშუალების სასარგებლო მომსახურების ვადის შესაბამისად. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადებია:

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
მიწა და შენობები	5
ვერტმფრენები	5-10
სათადარიგო ძრავები	2-5
კომპონენტები და შეკეთებადი სათადარიგო ნაწილები	2-5
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	5
სხვა	5

მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომ თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება შედგება მარაგების შესყიდვისა და მათ საჭირო მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მიყვანის ყველანაირი დანახარჯისგან (მაგალითად: ტრანსპორტირების ხარჯი, საბაჟო მოსაკრებელი და სხვა პირდაპირ მიკუთვნებადი ხარჯები).

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს საღარიბოში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

კაპიტალი და დივიდენდები

კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისა და გაუნაწილებელი მოგებისგან. დივიდენდები აღირიცხება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც გამოცხადდა. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც ცხადდება საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაქვეყნებლად ნების დართვის თარიღამდე, იმიჯრება საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში.

დაბეგვრა

2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში ძალაში შევიდა მოგების გადასახადის ახალი მოდელი. ამ საგადასახადო მოდელის მიზანია გაამარტივოს გადასახადის ადმინისტრირება და ხელი შეუწყოს ბიზნესის განვითარებასა და ეკონომიკურ ზრდას.

მოგების გადასახადის ახალი მოდელის შესწორების მთავარი არსი მდგომარეობს იმაში, რომ გადავადოს მოგების გადასახადის გადახდის დრო წმინდა მოგების განაწილებამდე. ეს მოდელი გაზრდის თანხების ხელმისაწვდომობას და ხელს შეუწყობს გამომუშავებული თანხის რეინვესტირებას კომპანიებში. მოგების გადასახადი განაკვეთი იგივე 15% რჩება, ტექნიკურად 15%/85% გამოყენებული იქნება დაბეგვრის ობიექტად. გარდა ამისა, ნაცვლად წლიური ხარჯისა, მოგების გადასახადის დარიცხვა მოხდება ყოველთვიურად არაუგვიანეს მომდევნო თვის 15 რიცხვამდე.

მოგების გადასახადის ახალი მოდელის თანახმად მოგების გადასახადით დასაბეგრი ოპერაციებია:

- გადახდილი დივიდენდი
- სხვაობა საკონტრქტო ფასსა და საბაზრო ფასს შორის
- ხარჯები, რომლებიც არაა დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან
- გადახდები, რომლებიც არაა დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან
- საჩუქრები და უფასო მიწოდება
- წარმომადგენლობითი ხარჯი, რომელიც აღემატება ლიმიტს

საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდისთვის, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება. შესაბამისად, 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მთლიანად გაუქმდა გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება 1,688,219 ლარის ოდენობით.

კომპანიის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად.

შემოსავალი

შემოსავალი აღიარდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულებით. სამგზავრო ღირებულებისა და ტვირთის გადაზიდვიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება, როგორც საოპერაციო შემოსავალი ტრანსპორტირების სერვისის გაწევიდან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რომელიც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

საოპერაციო იჯარა

კომპანია იჯარას აკლასიფიცირებს საოპერაციო იჯარად თუ იგი არ ითვალისწინებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა რისკისა და ეკონომიკური სარგებლის გადაცემას. საიჯარო გადასახდელებსა და შემოსავლებს კომპანია აღიარებს საიჯარო ვადის განმავლობაში წრფივი მეთოდის მიხედვით.

იჯარის ვადა არის მოიჯარის მიერ იჯარით აღებული აქტივით სარგებლობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დროის მონაკვეთი, რომელიც არ ექვემდებარება შეცვლას ან გაუქმებას, იმ დამატებითი დროის მონაკვეთთან ერთად, რომლის განმავლობაში მოიჯარეს, ხელშეკრულების თანახმად უფლება აქვს გააგრძელოს აქტივის გამოყენება გარკვეული დამატებითი თანხის გადახდის ან გადაუხდელობის პირობით.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შემავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც კომპანია ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის კომპანიის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია კომპანიის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გადაფასება წლის ბოლოს არ ეხება არაფულად მუხლებს კაპიტალში ინვესტიციების ჩათვლით. ფასიანი ქაღალდების გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალური ღირებულების ცვლის ეფექტი აღიარდება, როგორც რეალური ღირებულების ცვლილებისას მიღებული შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

	დოლარი	ევრო
გაცვლითი კურსი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.5922	3.1044
გაცვლითი კურსი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.6468	2.7940

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

ანარიცხი არის ვალდებულება, რომლის დაფარვის ვადა ან ოდენობა განუსაზღვრელია. ვალდებულება არის წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად წარმოშობილი მიმდინარე მოვალეობა, რომლის დასაფარავად საჭიროა ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების საწარმოოდან გასვლა. ვალდებულების წამომქმნელი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ უპირობოდ უნდა დაფაროს ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის, ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება კომპანიის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, კომპანია სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, კომპანია აღნიშნულ სხვა მხარეებს უქმნის სამართლიან მოლოდინს, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

ტერმინი “პირობითი ვალდებულება” გამოიყენება ვალდებულებებისათვის, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ აღიარების კრიტერიუმებს.

სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყოფს შემდეგ კატეგორიებს:

- ანარიცხები - რომლებიც აღიარდება, როგორც ვალდებულება (იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება), რადგან ისინი წარმოადგენენ მიმდინარე მოვალეობას და მოსალოდნელია, რომ მათ დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა; და
- პირობითი ვალდებულებები - რომლებიც არ აღიარდება, როგორც ვალდებულება, რადგან წარმოადგენს, ან:
 - შესაძლო მოვალეობებს, რადგან ჯერ კიდევ არაა დადასტურებული, გააჩნია თუ არა კომპანიას მიმდინარე მოვალეობა, რომლის შესრულება გამოიწვევს ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლას; ან
 - მიმდინარე მოვალეობებს, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებს სტანდარტის მოთხოვნებს (რადგან მოსალოდნელი არ არის, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ
 - სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ან შეუძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება).

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

პირობითი ვალდებულებები შეიძლება განვითარდეს თავდაპირველად მოსალოდნელისგან განსხვავებული სახით. ამიტომ ისინი ფასდება მუდმივად, რათა განისაზღვროს, ხომ არაა აუცილებელი ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა. იმ შემთხვევაში, თუ იმ ვალდებულების დასაფარად, რომელიც განიხილებოდა პირობით ვალდებულებად, საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება ანარიცხი იმ პერიოდში, როდესაც ასეთ ცვლილებას ექნება ადგილი (გარდა განსაკუთრებულად იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია).

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსური ანგარიშგებაში, თუმცა მათ შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოადინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში მაშინ, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდა.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები

აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა განიხილავს მოსალოდნელ გამოყენებას, სავარაუდო ტექნიკურ მოძველებას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, რომელშიც ხდება აქტივის გამოყენება. ჩამოთვლილი პირობებისა თუ შეფასებების სისტემის ნებისმიერმა ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს მომავალი ცვეთის განაკვეთის კორექტირება. დამატებითი ინფორმაცია ძირითადი საშუალებების წმინდა საბალანსო ღირებულების შესახებ მოცემულია მე-5 განმარტებით შენიშვნაში.

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

5. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	მიწა და შენობები	ვერტმფრენები	სათადარიგო ძრავები	კომპონენტები და შეკეთებადი სათადარიგო ნაწილები	ავიჯი და საოფისე ტექნიკა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სხვა	სულ
2015 წლის 31 დეკემბრისთვის	306,054	12,232,000	2,672,758	5,238,157	156,753	21,238	160,875	20,787,835
შემოსვლა	31,899	-	-	1,272,263	2,737	438,770	1,531	1,747,200
გასვლა	-	-	-	(254,609)	-	-	-	(254,609)
2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	337,953	12,232,000	2,672,758	6,255,811	159,490	460,008	162,406	22,280,426
შემოსვლა	-	2,341,672	2,161,892	673,629	2,665	-	86	5,179,944
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	337,953	14,573,672	4,834,650	6,929,440	162,155	460,008	162,492	27,460,370
დაგროვილი ცვეთა								
2015 წლის 31 დეკემბრისთვის	(63,118)	(1,626,378)	(1,892,650)	(2,841,223)	(124,333)	-	(136,637)	(6,684,339)
წლის ცვეთა	(38,352)	(813,189)	(233,285)	(1,460,968)	(17,081)	-	(13,914)	(2,576,789)
2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	(101,470)	(2,439,567)	(2,125,935)	(4,302,191)	(141,414)	-	(150,551)	(9,261,128)
წლის ცვეთა	(41,976)	(813,189)	(21,639)	(1,688,274)	(13,364)	-	(8,493)	(2,586,935)
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	(143,446)	(3,252,756)	(2,147,574)	(5,990,465)	(154,778)	-	(159,044)	(11,848,063)
ნეტო საბალანსო ღირებულება								
2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	236,483	9,792,433	546,823	1,953,620	18,076	460,008	11,855	13,019,298
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	194,507	11,320,916	2,687,076	938,975	7,377	460,008	3,448	15,612,307

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

6. მარაგები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
სათადარიგო ნაწილები	386,735	351,658
საცხებ-საპოხი საშუალებები და საწვავი	36,836	23,333
სხვა	5,566	1,787
სულ მარაგები	429,137	376,778

7. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
ფინანსური აქტივები		
სხვა სავაჭრო მოთხოვნები	152,733	256,086
სავაჭრო მოთხოვნები დაკავშირებულ მხარეებთან	117,525	119,917
	270,258	376,003
არაფინანსური აქტივები		
ავანსები	183,471	1,079,190
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	453,729	1,455,193

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული.

8. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
ფული გზაში*	966,755	-
ფული ბანკში მიმდინარე ანგარიშებზე სხვა ვალუტაში	675,260	1,051,907
ფული ბანკში მიმდინარე ანგარიშებზე ლარში	27,913	113,182
ფული სალაროში	5,086	5,636
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,675,014	1,170,725

*ფული გზაში შედგება დებიტორისგან გადმორიცხული თანხისგან, რომელიც 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე ჯერ არ არის ასახული.

9. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
სავაჭრო ვალდებულებები	623,704	247,217
სავაჭრო ვალდებულებები დაკავშირებულ მხარეებთან	207,448	78,223
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	831,152	325,440

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

10. შემოსავალი

	2017	2016
შემოსავალი:		
საერთაშორისო კლიენტებისგან*	10,194,339	8,461,549
ადგილობრივი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისგან	132,536	151,316
საქართველოს მთავრობისა და მუნიციპალიტეტებისგან	61,275	122,410
სულ შემოსავალი	10,388,150	8,735,275

*2015 წლის სექტემბრიდან კომპანიის ორი ვერტმფრენი ბაზირებულია ავღანეთში და მომსახურებას უწევს საერთაშორისო კლიენტს. კომპანიას არსებულ კლიენტთან აქვს მოკლევადიანი, ყოველთვიურად განახლებადი კონტრაქტები.

11. გაწეული მომსახურების თვითღირებულება

	2017	2016
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(1,995,382)	(2,112,122)
ცვტა	(2,530,330)	(2,518,800)
ავიარისკების დაზღვევა	(1,618,591)	(1,472,060)
მიმდინარე რემონტი და ტექნიკური მომსახურება*	(1,271,616)	(1,483,212)
თანამშრომელთა ტრენინგი	(69,769)	(96,981)
საწვავი	(62,039)	(53,650)
სანავიგაციო და სხვა საფრენოსნო მომსახურება	(17,549)	(16,959)
სხვა	(198,586)	(51,489)
სულ გაწეული მომსახურების თვითღირებულება	(7,763,862)	(7,805,273)

*რემონტი და ტექნიკური მომსახურების ხარჯების უმეტესი ნაწილი უკავშირდება დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებულ სერვისს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, აღნიშნული მომსახურება გულისხმობს მხოლოდ მიმდინარე რემონტებს მათი ხარჯად აღიარება ხდება სერვისის მიღებისთანავე. დეტალური ინფორმაცია იხილეთ მე-16 შენიშვნაში.

12. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2017	2016
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(680,535)	(811,939)
მივლინების ხარჯი	(342,186)	(313,886)
ცვტა	(56,686)	(58,086)
ქონების გადასახადი	(49,455)	(72,687)
კომუნიკაციის ხარჯი	(29,314)	(28,547)
კომუნალური გადასახადები	(28,632)	(54,924)
სხვა ხარჯი	(74,594)	(141,027)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(1,261,402)	(1,481,096)

13. პირობითი ვალდებულებები და აქტივები

პირობითი ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები - დროდადრო და ბიზნესის ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში შეიძლება, კომპანიის წინააღმდეგ პრეტენზიები იქნას წამოყენებული. საკუთარი შეფასების საფუძველზე, აგრეთვე შიდა და გარე პროფესიული კონსულტაციების საფუძველზე, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დანაკარგი არ იქნება გამოწვეული რაიმე სასამართლო დავის შედეგად. აქედან გამომდინარე, ამ ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გაკეთებულა არანაირი რეზერვი შესაძლო ჯარიმებთან დაკავშირებით.

გადასახადები - საქართველოს სამეწარმეო და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. აქედან გამომდინარე, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კომპანიის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას, არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, კომპანიას შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და დამატებითი რეზერვების შექმნა ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ კომპანიის ბოლო სამი წლის მონაცემების შემოწმება.

პირობითი აქტივები

კომპანია არის მიმდინარე სასამართლო დავის მომჩივანი მხარე. დავის წარმოშობის მიზეზი არის საერთაშორისო კლიენტის მიერ ხელშეკრულების მოულოდნელი შეწყვეტა. აღნიშნული კლიენტი არის ერთ-ერთი უმსხვილესი კონტრაქტორი, რომელსაც კომპანია მომსახურებას უწევდა 2015 წელს. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ხელშეკრულების შეწყვეტა მოხდა კონტრაქტის პირობების საწინააღმდეგოდ. ქართულმა სასამართლომ უკვე დააკმაყოფილა კომპანიის სარჩელი, რომელსაც საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად ახლა განიხილავს ჰამბურგის სასამართლო. იმ შემთხვევაში, თუ ჰამბურგის სასამართლოც დააკმაყოფილებს სარჩელს, კლიენტს დაეკისრება ვალდებულება, კომპანიას გადაუხადოს 489,070 აშშ დოლარის (454,646 აშშ დოლარის ჯარიმა და 34,424 აშშ დოლარის სარჩელის მომზადებასთან დაკავშირებული ხარჯები) კომპენსაცია. იურისტებთან კონსულტაციის შემდეგ ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ჰამბურგის სასამართლოც დააკმაყოფილებს სარჩელს. მიუხედავად ამისა, პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსურ ანგარიშგებაში, რადგან საბოლოო შედეგი არ არის გარკვეული და დამტკიცებული.

14. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ბიზნესების მსგავსად, კომპანია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად. ეს შენიშვნა აღწერს კომპანიის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რათა მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ითვლება, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ლიკვიდურია და/ან აქვთ მოკლევადიანი გადახდის ვადა, ახლოსაა მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება კომპანიის ფინანსური მხარისთვის.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია დანერგოს პოლიტიკა, რომელიც მიმართული იქნება რისკების შემცირებისკენ, იმგვარად რომ ზედმეტი ზემოქმედება არ მოახდინოს კომპანიის კონკურენტუნარიანობასა და მოქნილობაზე. შემდომი დეტალები ამ პოლიტიკასთან დაკავშირებით განმარტებულია ქვემოთ:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
 - სავალუტო რისკი
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე კომპანია დგება კრედიტით რეალიზაციის შედეგად.

საკრედიტო რისკი წარმოიშობება მაშინ, როდესაც კონტრაგენტები დგებიან ფინანსური პრობლემების წინაშე და ვერ ასრულებენ თავის ვალდებულებებს კომპანიისთვის ვალდებულებების დაბრუნებასთან დაკავშირებით. კომპანიას შეიძლება შეექმნას სირთულეები დებიტორული დავალიანების შეგროვებისას, რის შედეგადაც თავისი საქმიანობის წარმართვისას აღმოჩნდება შეზღუდული რესურსების პრობლემის წინაშე.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა, ანგარიშგების თარიღისთვის, წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური აქტივები	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	270,258	376,003
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,675,014	1,170,725
მაქსიმალური საკრედიტო რისკი	1,945,272	1,546,728

ფინანსური აქტივები, რომელიც შესაძლებელია განისაზღვროს კომპანიის საკრედიტო რისკად, ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას.

კომპანიის მიერ კლიენტებისთვის შეთავაზებულ საკრედიტო პირობებში მითითებული გადახდის ვადა არასდროს აჭარბებს 45 დღეს.

14. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი**

ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობება კომპანიის საბრუნავი კაპიტალის მართვისას. ეს არის იმის რისკი, რომ კომპანია აღმოჩნდება საკუთარი ფინანსური ვალდებულებების შესრულების სირთულის წინაშე, რაც უარყოფითად იმოქმედებს კომპანიის მიმდინარე ოპერაციებსა და მის საქმიანობაზე. გონივრული ლიკვიდურობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებასა და საკმარისი საკრედიტო სახსრებით დაფინანსების შესაძლებლობას.

კომპანიის ოპერაციები ძირითადად ფინანსდება იმ კაპიტალის და სახსრების მეშვეობით, რომლებიც გააჩნია მფლობელებს.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის არ აღემატება 3 თვეს.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტული, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისა და (საპროცენტო რისკი) უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი).

- საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე. კომპანიის ყველა მნიშვნელოვანი აქტივი და ვალდებულება მიხმულია ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთზე.

- სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

სავალუტო რისკის ზეგავლენა კომპანიაზე 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

	ლარი	დოლარი	ევრო	რუბლი
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	28,836	1,645,620	391	167
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	270,258	-	-
სულ ფინანსური აქტივები	28,836	1,915,878	391	167
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	442,169	388,960	23	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	442,169	388,960	23	-
ღია საბალანსო პოზიცია	(413,333)	1,526,918	368	167

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

14. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის ზეგავლენა კომპანიაზე 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

	ლარი	დოლარი	ევრო	რუბლი
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	114,729	284,540	771,296	160
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	357,962	17,156	885	-
სულ ფინანსური აქტივები	472,691	301,696	772,181	160
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	316,364	9,032	44	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	316,364	9,032	44	-
ღია საბალანსო პოზიცია	156,327	292,664	772,137	160

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებს და აკორექტირებს მათ წლის ბოლოს უცხოური ვალუტის კურსის 20% -იანი ცვლილების პირობებში.

ფინანსური ინსტრუმენტების გავლენა სრული შემოსავლის ანგარიშგებასა და კაპიტალზე, 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგნაირად:

	დოლარის გავლენა		ევროს გავლენა	
2017 წლის 31 დეკემბერი	305,384	(305,384)	74	(74)
2016 წლის 31 დეკემბერი	58,533	(58,533)	154,427	(154,427)

ანალიზი გულისხმობს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, მაგალითად საპროცენტო განაკვეთი, უცვლელია

15. კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა;
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება დამფუძნებლებისთვის.

კომპანია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. კომპანია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, კომპანიამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

16. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“, წარმოადგენს:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის, დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან), ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;

(ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

(დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგნაირად:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	ურთიერთობა	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		117,525	119,917
შპს ალპინ ტრაველი	დამფუძნებელი	117,525	119,917
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		207,448	78,223
ზაურ ქორთოშიძე	დამფუძნებელი	-	10,233
შპს ჰელიტი	საწარმო საერთო კონტროლის ქვეშ	183	662
შპს ჰელიტექი	საწარმო საერთო კონტროლის ქვეშ	207,265	67,328

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	ურთიერთობა	2017	2016
შემოსავალი		-	11,908
შპს თსა	საწარმო საერთო კონტროლის ქვეშ	-	11,908
გაწეული მომსახურების თვითღირებულება		1,271,325	1,301,652
შპს ჰელიტი	საწარმო საერთო კონტროლის ქვეშ	-	931,133
შპს ჰელიტექი	საწარმო საერთო კონტროლის ქვეშ	1,253,776	353,560
შპს ვიპ ავიეიშენი	საწარმო საერთო კონტროლის ქვეშ	17,549	16,959
სხვა შემოსავალი		12,320	7,373
შპს ჰელიტი	საწარმო საერთო კონტროლის ქვეშ	12,320	7,373

უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება	2017	2016
შრომის ანაზღაურება	375,650	456,937

შპს ავიაკომპანია თუშეთი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ქართულ ლარში)

17. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ადგილი არ ჰქონია ისეთ საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მოვლენებს, რომლებიც საჭიროებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში გაშიფვრას.

შპს „ავიაკომპანია თუშეთი“

მმართველობითი ანგარიშგება

2017 წელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად

„შპს ავიაკომპანია თუშეთის“ დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით მოსაზრება 2017 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 28 სექტემბერს აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე, მოიცავს თუ არა იგი „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

30 სექტემბერი, 2018

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად

„შპს ავიაკომპანია თუშეთის“ დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით მოსაზრება 2017 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 28 სექტემბერს აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე, მოიცავს თუ არა იგი „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

30 სექტემბერი, 2018

სარჩევი

1. ზოგადი მიმოხილვა.....	4
2. კომპანიის მართვა და კადრები.....	4
3. ძირითადი შემოსავლები.....	4
4. კაპიტალური და მიმდინარე რემონტები.....	5
5. საწარმოს საფინანსო-ეკონომიკური მდგომარეობა.....	5
6. საწარმოს სამომავლო გეგმები და რისკები.....	7

1. ზოგადი მიმოხილვა

ორგანიზაციულ - სამართლებრივი ფორმა

კომპანიის ორგანიზაციულ - სამართლებრივი ფორმა - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. ავიაკომპანია რეგისტრირებულია საქართველოში არსებული ყველა კანონის შესაბამისად. საწარმოს დამფუძნებელ პარტნიორებს წარმოადგენენ რეზიდენტი და არარეზიდენტი ფიზიკური და იურიდიული პირები:

1. 01028001525, ზაური ქორთოშიძე -10 % წილის მმართველი
2. 01028001338, შამილ ქორთოშიძე -10 % წილის მმართველი
3. 01028001582, დავით აბალოძე -10 % წილის მმართველი
4. 01018000339, ვახტანგ მიქელაძე -5 % წილის მმართველი
5. 01017003022, ტარას ნიჟარაძე -5 % წილის მმართველი
6. 4.000.036.628, შპს ალპინ ტრაველი (ბეელერი, შვეიცარია) -20 % წილის მმართველი
7. 241492069, შპს ე.ს გუდაური -20 % წილის მმართველი
8. 208145130, შპს ავიასაწვავსერვისი -20 % წილის მმართველი

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა ლიცენზირებადია და რეგულირებადია; მასზე ზედამხედველობას ახორციელებს საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო.

2. კომპანიის მართვა და კადრები

პარტნიორთა კრება

პარტნიორთა კრება, როგორც წესი ტარდება წელიწადში ერთხელ.

დირექტორთა საბჭო

კომპანიის პარტნიორების უფლებამოსილების განხორციელების მიზნით, დანიშნულია ერთი დირექტორი, რომელიც ახორციელებს საწარმოს მიმდინარე ხელმძღვანელობას.

პერსონალი

საწარმოში 2017 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით ირიცხება 53 თანამშრომელი, ყოველთვიური სახელფასო ფონდის ოდენობა შეადგენს 222 854 ლარს.

3. ძირითადი შემოსავლები

ავიაკომპანია თუშეთს საკუთრებაში გააჩნია სამი შვეულმფრენი. შვეულმფრენებით და ეკიპაჟით გაწეული მომსახურება საქართველოს და მის ფარგლებს გარეთ წარმოადგენს კომპანიის საქმიანობას და შემოსავლის ძირითად წყაროს .

შვეულმფრენის ტიპი და მოდელები:

1. MI-8 MTV-1 (სახ. რეგ. #4L-TBS, საქარბ. #103M12)
2. MI-8 MTV-1 (სახ. რეგ. #4L-TLS საქარბ. 95588)
3. MI-8T (სახ. რეგ.#4L-TIS, საქარბ. #8231)

MI-8 MTV-1 (სახ. რეგ. #4L-TBS, საქარბ. #103M12) და MI-8 MTV-1 (სახ. რეგ. #4L-TLS საქარბ. 95588) ტიპის შვეულმფრენები, 2015 წლის 17 სექტემბერს გაფორმებული ძირითადი ხელშეკრულების საფუძველზე (ყოველთვიურად ფორმდება ძირითადი ხელშეკრულების გაგრძელების დანართი ერთი თვის ვადით) ბაზირებულია ავღანეთში ქ. მაზარ-ი-შარიფ ის ერთ-ერთ სამხედრო ბაზაზე.

კონტრაქტორი არის არაბეთის გაერთიანებული საემიროების რეზიდენტი კომპანია „EXPEDITION AVIATION (FZE)“.

MI-8T (სახ. რეგ#4L-TIS, საქარხ. #8231) ტიპის შვეულმფრენი ამ ეტაპისთვის ბაზირებულია საქართველოში, კერძოდ თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ტერიტორიაზე, ის საჭიროებს კაპიტალურ რემონტს რომელიც იგეგმება 2019 წლის I-II კვარტლისათვის.

2017 წელს შვეულმფრენების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი შეადგენდა 10 388 150 ლარს.

ავიაკომპანიის დამატებითი შემოსავლები:

1. კომპანიის ტერიტორიაზე მდებარეობს სს ბაზისბანკის „ბანკომატი“ და იჯარიდან მიღებული ყოველთვიური შემოსავალი შეადგენს 150 (ასორმოცდაათი) ლარს დღგ-ს ჩათვლით. 2017 წლის შემოსავალმა შეადგინა 1525 ლარი (დღგ-ს გარეშე).
2. საოფისე ფართის, ავტომობილისა და სპეციალური ინსტრუმენტების იჯარიდან მიღებული შემოსავალი შეადგენს კომპანიის დამატებით შემოსავლებს. სულ 2017 წელს მიღებულმა დამატებითმა შემოსავალმა (საოფისე ფართის, ავტომობილისა და ხელსაწყოების იჯარა) შეადგინა 12 320 ათასი (თორმეტი ათას სამას ოცი) ლარი.

4. კაპიტალური და მიმდინარე რემონტები

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საკუთრებაში არსებულ შვეულმფრენებს, ძირითად აგრეგატებს და მათ მაკომპლექტორებს (რედუქტორები, ძრავები, დამხმარე ძალური დანადგარები, ტრანსმისია, ხრახნები და ა.შ.) ესაჭიროებათ როგორც კაპიტალური, ასევე მიმდინარე რემონტი.

კერძოდ, შვეულმფრენებს (ფუზელაჟი), ძრავებს, რედუქტორებს და სხვა მაკომპლექტორებს გააჩნიათ საათობრივი და კალენდარული რესურსები, რომელთა მომსახურების ვადებს რემონტის შემდეგ ანიჭებს შესაბამისი ლიცენზირებული ქარხანა.

გამომდინარე იქედან რომ საქმიანობა არის მკაცრად რეგულირებადი, საჰაერო ხომალდების და მათი აგრეგატების დანიშნული საათობრივი ან კალენდარული რესურსის ამოწურვის შემთხვევაში, ფაქტიური მდგომარეობიდან გამომდინარე და საქართველოს საამოქალაქო ავიაციის სააგენტოსთან შეთანხმებული წესების, მწარმოებელი და სარემონტო ქარხნების რეგლამენტის გათვალისწინებით შესაძლებელია რემონტთაშორისი რესურსის გაგრძელება; ასევე, ხორციელდება მათი კაპიტალური რემონტი. სრული რესურსის ამოწურვის შემთხვევაში ხდება მათი ჩამოწერა, რაც ასევე მკაცრად რეგლამენტირებულია და მათი შევსება წარმოებს შესყიდვის გზით.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე აქტივების რემონტის ხარჯების გაწევა კომპანიისათვის მნიშვნელოვანი დანახარჯებია, რაც ყოველწლიურად სოლიდურ თანხებთან არის დაკავშირებული.

5. საწარმოს საფინანსო-ეკონომიკური მდგომარეობა

2017 წლის ძირითადი შემოსავალი შეადგენდა 10 401 996 (ათი მილიონ ოთხას ერთიათას ცხრას ოთხმოცდათექვსმეტი) ლარი. შემოსავლის 99 % შეადგენს კომპანიის საკუთრებაში არსებული შვეულმფრენების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი. დეტალები იხილეთ ავიაკომპანიის მიერ წარმოდგენილ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები, სტრუქტურის და აქტივების დინამიკის ანალიზი, საზოგადოების საქმიანობის საწარმოო მაჩვენებლები
 საზოგადოების 2017 წლის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკის დახასიათება წარმოდგენილია შემდეგი ცხრილის სახით (ლარში) :

ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლები	2017	2016
შემოსავალი	10,388,150	8,735,275
გაწეული მომსახურების თვითღირებულება	(7,763,862)	(7,805,273)
საერთო მოგება	2,624,288	930,002
სხვა შემოსავალი	14,228	11,949
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(1,261,402)	(1,481,096)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)	1,377,114	(539,145)
კურსთაშორის სხვაობით წარმოშობილი წმინდა მოგება/(ზარალი)	83,125	(6,506)
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	1,460,239	(545,651)
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	1,546,411
მთლიანი სრული მოგება	1,460,239	1,000,760

მაჩვენებლები	2017	2016
აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივები		
ძირითადი საშუალებები	15,612,307	13,019,298
არამატერიალური აქტივები	592	673
სულ გრძელვადიანი აქტივები	15,612,899	13,019,971
მიმდინარე აქტივები		
მარაგები	429,137	376,778
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	453,729	1,455,193
საგადასახადო აქტივი	72,840	255,001
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,675,014	1,170,725
სულ მიმდინარე აქტივები	2,630,720	3,257,697
სულ აქტივები	18,243,619	16,277,668
კაპიტალი და ვალდებულებები		
კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	2,000	2,000
გაუნაწილებელი მოგება	17,410,467	15,950,228
სულ კაპიტალი	17,412,467	15,952,228
მიმდინარე ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	831,152	325,440
სულ ვალდებულებები	831,152	325,440
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	18,243,619	16,277,668

საზოგადოების ლიკვიდურობის მაჩვენებლები

მაჩვენებელი	31.12.2016	31.12.2017
სწრაფი ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	8.85	2.65
მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	10.01	3.17

საზოგადოების რენტაბელობის მაჩვენებლები

მაჩვენებელი	31.12.2016	31.12.2017
გაყიდვების რენტაბელობა	11%	14%

ამონაგები 2017 წელს გაზრდილია შიდა ფრენების რაოდენობის ზრდის გამო. აღსანიშნავია, რომ ამონაგების ზრდა არ მომხდარა მომსახურების ღირებულების ზრდის გამო. ამონაგების ზრდის მიუხედავად, შემცირებულია თვითღირებულების ხარჯი, რაც გამოწვეულია იმ ფაქტით, რომ შიდა ფრენების თვითღირებულება ნაკლებია გარე ფრენების თვითღირებულებაზე.

2017 წლის ბოლოსათვის სს „ავიაკომპანია თუშეთის“ აქტივების საერთო ღირებულებამ შეადგინა 18,244,619 ლარი, 2016 წელში კი - 16,277,668 ლარი. აბსოლუტურ გამოხატულებაში საანგარიშო წლის განმავლობაში აქტივების სიდიდე გაიზარდა 1,966,951 ლარით ძირითადი საშუალებების ზრდის და გაუნაწილებელი მოგების შედეგად.

უნდა აღინიშნოს, რომ 2017 წლის განმავლობაში არ მომხდარა კომპანიის მიერ საკუთარი აქტივების გამოსყიდვა.

6. საწარმოს სამომავლო გეგმები და რისკები

შპს „ავიაკომპანია თუშეთის“ მენეჯმენტს ოფიციალურად არ მიუმართავს კვლევითი ორგანიზაციებისთვის კომპანიის საქმიანობის სამომავლო დაგეგმარების მიზნით მხოლოდ იმ მარტივი მიზეზით, რომ ბოლო 10-15 წლის განმავლობაში ავიაკომპანია ძირითადად ახორციელებს ვიწრო სპეციფიკურ საქმიანობას: ე.წ. „ცხელ წერტილებში“ გაეროს, ეუთოს, წითელი ჯვრის, ნატოს მისიების და სხვადასხვა სახელმწიფოების მთავრობების სპეციალური პროგრამების (ხანძარსაწინააღმდეგო, არჩევნები) მხოლოდ სამოქალაქო ხასიათის საშველმფრენო მომსახურებას. ამ საქმიანობის განხორციელებისას ძირითად დამკვეთებად გამოდიან საავიაციო ბროკერები, რომელთა რაოდენობა შეზღუდულია გამომდინარე სპეციფიკიდან და რამოდენიმე ათეულს არ ასცდება. ავიაკომპანია მისი სამუშაო ხანგრძლივობიდან და გამოცდილებიდან გამომდინარე ცნობილია ყველა ძირითადი ბროკერისთვის და პირიქით. ინფორმაცია ამ ხასიათის ბაზრის კონიქტიურის თაობაზე, ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ავიაკომპანიისთვის ცნობილი ხდება უშუალოდ ბაზრის (ბროკერების) მონაწილეებისგან, რაც სრულიად გამორიცხავს ავიაკომპანიის მხრიდან ამ ტიპის ბაზრის კვლევისთვის კონსალტინგური ორგანიზაციების ჩართვას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ავიაკომპანიისთვის ცნობილია ამ ტიპის ბაზრის სამომავლო შესაძლებლობები და მოთხოვნები:

2018-2021 წლების პერიოდისთვის კვლავ აქტუალური იქნება ავღანეთის ბაზარი და მზარდი მოთხოვნადი იქნება აფრიკის სახელმწიფოებში გაეროს World Food Program -ის ფარგლებში შველმფრენებით შერეული (სამგზავრო-სატვირთო) ტიპის მომსახურება. ამ პროგრამებში დასასაქმებლად კვლავ მოთხოვნადი იქნება რუსული ტიპის მი-8მტვ და მი-8ტ ტიპის შველმფრენები (90% გამოყენებული ტექნიკისა). თუმცა, მოსალოდნელია ფასების კლების ტენდენცია კონკურენციის გამო. ავღანეთის ბაზარზე ძირითადი მოთამაშეებად მაინც დარჩებიან ქართული, მოლდავური, ლიტვური რეესტრის საჰაერო ხომალდები (რუსული მიუღებელია გასაგები მიზეზების გამო, ხოლო უკრაინული ბორტებს აკრძალული აქვთ ფრენების განხორციელება ამ რეგიონში საკუთარი მთავრობის გადაწყვეტილების გამო), რომელთაც

კონკურენციას გაუწევენ ბელორუსიის და ყოფილი საბჭოთა კავშირის შუა აზიის სახელმწიფოთა შვეულმფრენები. აფრიკაში კვლავ ლიდერები იქნებიან რუსული ავიაკომპანიები. თუმცაღა გაეროს ოფიციალურ კონტრაქტორების რიგებში ახალი ბროკერების გამოჩენა შანსს აძლევს ზემოაღნიშნული ქვეყნების ავიაკომპანიებს ამ რეგიონში ინტენსიურად განახორციელონ საქმიანობა.

აქედან გამომდინარე შპს „ავიაკომპანია თუშეთისთვის“ კვლავ პრიორიტეტული იქნება ამ ბაზარზე (ავღანეთი, მი-8მტვ ტიპის შვეულმფრენები) დარჩენა და აფრიკის რეგიონში მი-8ტ ტიპის შვეულმფრენით ფრენების შესრულება გაეროს ეგიდით.

თუმცაღა ამ ტიპის საქმიანობის განსახორციელება ავიაკომპანია თუშეთისთვის, და არამარტო მისთვის, შესაძლებელია პრობლემატური გახდეს შემდეგი რისკ-ფაქტორების გათვალისწინებით:

პირველი, საკითხი ეხება 2009 წელს საქართველოსა და ევროკავშირის შორის გაფორმებული ხელშეკრულების ერთ-ერთ პირობას 2019 წლის 31 დეკემბრამდე EASA-ს მიერ არასერტიფიცირებული შვეულმფრენების, მსუბუქი და და ულტრამსუბუქი საჰაერო ხომალდების რეესტრიდან ამოღების თაობაზე.

ავიაკომპანია თუშეთის მიერ ექსპლუატირებული სამივე მი-8 ტიპის რუსული წარმოების შვეულმფრენი EASA-ს მიერ მიერ არასერტიფიცირებული შვეულმფრენებს მიეკუთვნება, თუმცაღა მსოფლიოში ყველაზე მოთხოვნადად თვლება. აღნიშნული საკითხის მოგვარების (გადავადება ან გაუქმება) მიზნით საქართველოს ეკონომიკის სამინისტრო სხვა უწყებებთან ერთად ინტენსიურად მუშაობს ევროკავშირთან: საბედნიეროდ, ანალოგები არსებობს - ბულგარეთს, ლიტვას ანალოგიური შეზღუდვები გადაუვადეს რამოდენიმე წლით და/ან შეუზღუდეს ფრენის არიალი (ევროპა).

მეორე სერიოზულ რისკ-ფაქტორად შეიძლება ჩავთვალოთ მი-8 ტიპის შვეულმფრენების ორმაგი დანიშნულების (სამოქალაქო/სამხედრო) გამოყენების შესაძლებლობა, რაც მწარმოებელი ქვეყნის (რუსეთი) მხრიდან საქართველოსთვის სერვისების მიწოდებაში შეფერხების ფაქტებში გამოიხატება. ეს პოლიტიკურ ხასიათს ატარებს. თუმცაღა აღნიშნული პრობლემა 2008 წლიდან არსებობს და ძირითადად სხვა ქვეყნების (უკრაინა - როგორც პრეტენდენტი მწარმოებელი ქვეყანა, ბელორუსი, სლოვაკეთი, ლიტვა და ა.შ.) საავიაციო სტრუქტურებისა და საწარმოების ჩანაცვლება-ჩართულობით გვარდება.

და, მესამე ძირითადი რისკი მომდინარეობს უშაოლოდ საქმიანობის განხორციელების ქვეყნის (ავღანეთი) არასტაბილური მდგომარეობიდან გამომდინარე - სულ უფრო მეტი რეგიონი ხდება თალიბების გავლენისა და კონტროლის ქვეშ, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს ავღანეთის პროგრამის (ნატოს ჯარების სამოქალაქო საჰაერო მხარდაჭერა) ვადაზე ადრე დასრულებაზე.

ზემოაღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით და რისკების შემცირების მიზნით ავიაკომპანია თუშეთის მენეჯმენტს სამომავლოდ აქვს განზრახვა კრედიტების საშუალებით ან ინვესტორის მოზიდვის კუთხით განახორციელოს დასავლური წარმოების ერთი ერთეული საჰაერო ხომალდის შეძენა (ფინანსური ლიზინგი), იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანიას აქვს ტექნიკური გამოცდილება ისეთი ტიპის შვეულმფრენის ექსპლუატაციისა როგორცაა EC-155B, Bo-105, Augusta -109, თუმცაღა ამ ეტაპზე გადაწყვეტილება მიღებული არ არის.

“შპს ავიაკომპანია თუშეთის“ 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2018 წლის 30 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი:

კ. დავითიძე

კონკურენციას გაუწევინ ბელორუსიის და ყოფილი საბჭოთა კავშირის შუა აზიის სახელმწიფოთა შვეულმფრენები. აფრიკაში კვლავ ლიდერები იქნებიან რუსული ავიაკომპანიები. თუმცადა გაეროს ოფიციალურ კონტრაქტორების რიგებში ახალი ბროკერების გამოჩენა შანსს აძლევს ზემოაღნიშნული ქვეყნების ავიაკომპანიებს ამ რეგიონში ინტენსიურად განახორციელონ საქმიანობა.

აქედან გამომდინარე შპს „ავიაკომპანია თუშეთისთვის“ კვლავ პრიორიტეტული იქნება ამ ბაზარზე (ავღანეთი, მი-8მტ ტიპის შვეულმფრენები) დარჩენა და აფრიკის რეგიონში მი-8ტ ტიპის შვეულმფრენით ფრენების შესრულება გაეროს ეგიდით.

თუმცადა ამ ტიპის საქმიანობის განსახორციელება ავიაკომპანია თუშეთისთვის, და არამარტო მისთვის, შესაძლებელია პრობლემატური გახდეს შემდეგი რისკ-ფაქტორების გათვალისწინებით:

პირველი, საკითხი ეხება 2009 წელს საქართველოსა და ევროკავშირის შორის გაფორმებული ხელშეკრულების ერთ-ერთ პირობას 2019 წლის 31 დეკემბრამდე EASA-ს მიერ არასერტიფიცირებული შვეულმფრენების, მსუბუქი და და ულტრამსუბუქი საჰაერო ხომალდების რეესტრიდან ამოღების თაობაზე.

ავიაკომპანია თუშეთის მიერ ექსპლუატირებული სამივე მი-8 ტიპის რუსული წარმოების შვეულმფრენი EASA-ს მიერ მიერ არასერტიფიცირებული შვეულმფრენებს მიეკუთვნება, თუმცადა მსოფლიოში ყველაზე მოთხოვნადად თვლება. აღნიშნული საკითხის მოგვარების (გადავადება ან გაუქმება) მიზნით საქართველოს ეკონომიკის სამინისტრო სხვა უწყებებთან ერთად ინტენსიურად მუშაობს ევროკავშირთან: საბედნიეროდ, ანალოგები არსებობს - ბულგარეთს, ლიტვას ანალოგიური მუზღუდეები გადაუვადეს რამოდენიმე წლით და/ან შეუზღუდეს ფრენის არიალი (ევროპა).

მეორე სერიოზულ რისკ-ფაქტორად შეიძლება ჩავთვალოთ მი-8 ტიპის შვეულმფრენების ორმაგი დანიშნულების (სამოქალაქო/სამხედრო) გამოყენების შესაძლებლობა, რაც მწარმოებელი ქვეყნის (რუსეთი) მხრიდან საქართველოსთვის სერვისების მიწოდებაში შეფერხების ფაქტებში გამოიხატება. ეს პოლიტიკურ ხასიათს ატარებს. თუმცადა აღნიშნული პრობლემა 2008 წლიდან არსებობს და ძირითადად სხვა ქვეყნების (უკრაინა - როგორც პრეტენდენტი მწარმოებელი ქვეყანა, ბელორუსი, სლოვაკეთი, ლიტვა და ა.შ.) საავიაციო სტრუქტურებისა და საწარმოების ჩანაცვლება-ჩართულობით გვარდება.

და, მესამე ძირითადი რისკი მომდინარეობს უშაოლოდ საქმიანობის განხორციელების ქვეყნის (ავღანეთი) არასტაბილური მდგომარეობიდან გამომდინარე - სულ უფრო მეტი რეგიონი ხდება თალიბების გავლენისა და კონტროლის ქვეშ, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს ავღანეთის პროგრამის (ნატოს ჯარების სამოქალაქო საჰაერო მხარდაჭერა) ვადაზე ადრე დასრულებაზე.

ზემოაღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით და რისკების შემცირების მიზნით ავიაკომპანია თუშეთის მენეჯმენტს სამომავლოდ აქვს განზრახვა კრედიტების საშუალებით ან ინვესტორის მოზიდვის კუთხით განახორციელოს დასავლური წარმოების ერთი ერთეული საჰაერო ხომალდის შეძენა (ფინანსური ლიზინგი), იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანიას აქვს ტექნიკური გამოცდილება ისეთი ტიპის შვეულმფრენის ექსპლუატაციისა როგორიცაა EC-155B, Bo-105, Augusta - 109, თუმცადა ამ ეტაპზე გადაწყვეტილება მიღებული არ არის.

“შპს ავიაკომპანია თუშეთის“ 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2018 წლის 30 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი:

 კ. დავითაძე